

J. Lindenskov, lögtingsmaður skrivar:

Hví vera so órealistiskur

Tá fólkatingið herfyri varð sett, gav statsministerin eftir vanligum siði eina frágreiðing um støðu Danmarkar. Her kom týðiliga til sjóndar, at búskaparlíga reseptin hjá borgarligu stjórnini ikki hevur eydnast so sum teir lovaðu.

Handilsjavnaundirskotið fer væntuliga at liggja um 18 milliardir við árs enda 1984.

Men føroysku fólkatingsmenninir høvdu eisini orðið undir orðskiftinum. Fólkaflokkururin nýtti sjálvsagt høvi til at halva byttuna yvir sosialistarnar og haraftrat at boða frá, at tað hann hevði lovað fram til fólkatingsvalið einki hevði við veruligan politikk at gera, men var bert at rokna sum vanligur fólkaflokkssíður.

Hann váttaði enn einaferð, at fólkaflokkurin fer at blanda seg uppi

danskan politikk og heldur seg ikki uttanfyri tað politiska stríðið millum donsku stjórnina á sama hátt sum javnaðarflokkurin hevði styðjað javnaðarflokkinn í sinum figgarpolitikki á fólkatingi.

Her er hvørki meira ella minni enn ein fullkomilg umbroyting hend hjá fólkaflokkinum, sum undan valinum forsikraði veljarum, at fólkaflokkurin ongantíð fór at blanda seg upp í dansk politisk viðurskipti.

Fólkatingsmaðurin hjá sambandinum, Johs. Martin Olsen nýtti eisini hetta høvi til at stíkla eftir javnaðarflokkinum.

Hann tosaði um uttanlandsskuldina í Føroyum, sum er vaksin við 2 milliardum krónum síðan sambandsflokkurin tók leiðsluna í Tinganesi. Hann sigur her m.a. »Ved

árskiftet 1980/81 var der opbygget en udenlandsgæld på ca. 1,1 mia. kr. netto. Det er en gæld, som for størstedelen var gået til forbrug og kun i yderst ringe omfang til investeringer.»

Tað er eitt gamalt orðafelli sum sigur at fáur lýgur meira enn hevtina.

I hesum sambandi kemur mær hetta orðafelli til hugs. Ti allarmint átti tað at verið fremmant fyri Johs. M. Olsen, at samfagsframburðurin í sjeitiárunum als ikki hevði verið tann grundstøðulin, sum hann stóðugt er fyri búskap samfagsins, um ikki ilögur vóru gjørdar — og samfagsútbýggingin framd. Og tað er til hesi endamála, lánspeningurin uttanifrá undir leiðslu av javnaðarflokkinum á sjeitiárunum varð brúktur.

Serliga vóru ilögur gjørdar í fiskiindnaðin, hesar ilögurnar vóru serliga stórar fram til 1977 og verða tá aftur serliga stórar í árunum 1979 til 1980, tí tá fór ein rættiliga stór rasjonalisering fram í fiskiindnaðinum, umframt at nýggj fiskavirkir vóru tikin í brúk.

Harafrat hevur tað ongantíð verið so stórar framburður og so stórar ilögur gjørdar í idnaðin annars sum í árunum frá 1970 fram til 1980.

Uppaftur vóru serliga stórar havnagerðir framdar í sjeitiárunum, vegagerðir og flogvallaviðkan, uppsetan av automat-

iskari innflúgvingarútgerð, vega- og tunnilygging. Havnautbyggingarætlanin uppá 6 ár hevur verið stør hesi árin eins og ilögurnar til skúla-verkið serliga óktust í 1978-80. Ilögurnar hjá SEV og Telefonverkinum óktust nógv frá 1978-79.

Hetta eru m.a. tey endamála sum Johs. M. Olsen rópar fyri »forbrug og kun i ringe omfang til investering».

Tað er herskið at hoyra sambandið uppaftur og uppaftur trúttu niður í veljaran, at »alt er farið til forbruk», tá sannleikin er tvørturímóti, at lantokurnar undir leiðslu javnaðarflokksins í sjeitiárunum fóru til rættiliga umfangandi útbýggingar av tí føroyska samfelagnum.

Ja til útbýggingar, sum rættiliga megu sannast at vera hin beinleiðis fortreytin fyri, at vit stóðugt eiga eitt vælsurt samfelag, tí rætt var atborið meðan tíð var, at gera íleggingar til framhaldandi útbýgging av okkara samfelag.

J. Lindenskov

Martin S. Eidesgaard, nevndarlimur í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag skrivar:

Borgarlíga alternativíð

Nýliga kom í dansk bløð eitt tíðindaskriv frá alment lóntum starvsbólkum. Skrivíð snúði seg um tingingar við danska forsetisráðharran Poul Schlüter, um hansara vantandi vilja at gera nakað við arbeiðsloysis-spurningin, sum lutvist kann loysast við, at arbeiðstíðin verður stýtt. Eisini varð nevnt í skrivinum, at Poul Schlüter ivast í, um alment lónt kunnu fáa somu lønarhækkarnir, sum fólk í aðari vinnu.

Borgarlíga hetzin móttvegis tí almenna og tess lóntu

Nú spyrst tú kanska, hvat hetta hevur við føroysk viðurskipti at gera. Jú, í Føroyum situr eitt líknandi stýri, sum eisini er ímóti alment lóntum, ja, enná spíllir tey og teirra arbeiðspláss út.

Hvor kann so orsøkin vera til hesa borgarlíga hetzina móti tí almenna?

Línan er greið. Tá hildið verður aftur í al-

menna lønarlagnum, ynskja færri og færri at fara í starv har, og fólk, ið starvast innan tað almenna, fara haðani vegna lønargongdina.

Harav fylgir, at almenna tænanast viknar og gongur ikki sum hon skal, og so er lagamanni aftur at koma við plátuni við einu rílluni, at einki alment gongur, og at starvsfólkið litið og einki ger til nyttu.

Privatiseringin

Skuldi tað tó hent, at okkurt alment ber seg ella virkar væl, skal tað privatiserast — lastbilarnir nú, okkurt strandfaraskipið seinni.

Tað er so deiliga lætt og risikofrítt at privatisera eina ella aðra tænastru, sum tað almenna hevur uppbyggt. So kemur tað »fria initiativíð» ikki at missa sínar »surt» tjentu pengar. Harumframt skal tað almenna eisini gjalda afturfyri, at hesir »fria initiativistarnir» taka hesa »tungu byrðu» uppá seg.

Ti er tað almenna gott, tá talan er um at fáa peng-

ar haðani og fleiri eru teir kapitalstar, ið á tilkan hátt bæði eru føddir og góddir av tí almenna uttan so mikið at tað almenna hevur fingið tøkk afturfyri.

Íslendskir tilstandir

Halda teir borgarlíga á við hesum politikki, kemur stóðan fyrr ella seinni at verða líka spent sum í Íslandi. Har situr eisini eitt borgarlígt alternativ. Teirra mál er, siga teir, at tálma prívøkstrinun, men hvør hevur góldið prís, tað eru lóntakararnir.

Umframt roynir stjórnin at knúsa verkafelagini (serliga hjá teim alment lóntu) og nýtir eila lovpárisar enná ólóglig tiltek.

Sum dømi kann nevast, at í flokshógunum hjá íslendska sjálfstýrisflokkinum (bróðurflokkur hjá okra Fólka-flokki) varð ólógligur sendari nýttur — hvør skal siga, kann tað sama henda her?

Borgarlígur politikkur

Borgarlígu stjórnirnar her og í londonum uttan um okum visa, at tað, sum liggur teimum næst er, at góða tey frammanundan góddu og lat so fara við restini.

Verkafelagini skulu knúskast, tí tað líkist ongum, at tey kunnu klára seg at fáa nøkur av sinum lønarkrøvum ígjøgnum.

Javnaðarflokkurin lóntakarflokkur Fólkaflokkurin kapitalflokkur

Báðir teir fyrstu flokkarnir í føroyskum politikki góvu sær ikki far um korini hjá fjøldini, at hon eisini hevði ein tørv — tí kom Javnaðarflokkurin.

Sum andsvar til Javnaðarflokkinn varð Vinnuflokkurin settur á stovn at tæna áhugamálinum hjá kapitalinum móti krøvunum hjá verkafjældini. At Vinnuflokkurin seinni fekk sær gekkaskort og nevndi seg Fólkaflokkinn fjálar ikki útyvir, at hann

ikki tænar fjøldini, men peningavalðinum, t.v.s. í veruleikanum er ein fá-Fólkaflokkur.

»Tey fátøku hálvtrýssini»

Í hálvtrýssunum sótu fyrst Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin og seinni eisini Sjálfstýrisflokkurin við ræðið — gev gætur, somu flokkar, sum teir, ið nú stýra.

Tað er ikki av ongum, at tíðarskeiðið frá 1950 til 1958, tá bert borgarlígar flokkar myndaðu landsstýrið, verður nevnt »tey fátøku hálvtrýssini», tá stór fjøld av Føroya fólki mátti leita sær arbeiði uttanlands.

Ikki fyrrrenn Javnaðarflokkurin kom í landsstýrið í 1958 bótust korini — tey arbeiðsfremjandi tiltekini komu við Javnaðarflokkinum.

Standið saman

Lóntakarar standið saman móti tí borgarlíga alternativinum, ið beinleiðis er ímóti almennum virksema

og krøvunum hjá verkafelagunum um frægari arbeiðs- og lønarviðurskipti. Gev gætur, at Javnaðarflokkurin varð stovnstur við tí endamáli, at øll skulu hava tað gott, og virkar hann framvegis eftir hesi skrá.

Einasta veruliga verndin móti tí borgarlíga alternativinum er Javnaðarflokkurin.

Við Javnaðarflokkinum móti hegðarákinum

Ágangurin frá borgarlígu flokkunum er harðnaður.

Fólkaflokkurin t.d. er síðstu árin farin líka langt til høgru, sum hann var í byrjanini, og so langt er tað, at hann mátti í rættin at fáa greiðu á, um hann var vorðin fascistiskur ella ikki.

Hann varð frikendur, men...

Okkurt gram! ljóðar um, at ein føroysk »Mein Kampf» kemur í bókabúðirnar heilt skjótt !!!

Við Javnaðarkvøðu
Martin S.